

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради Бердянського
державного педагогічного
університету від 25 серпня 2016
року (протокол № 1)

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалавра

спеціальності 024 Хореографія

Бердянськ
2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Бердянським державним педагогічним університетом

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки Лілія Григорівна Ярощук

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету «16»червня 2016 року, протокол № 8

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців «Хореографія. Фітнес» спеціальності 024 Хореографія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є самі знання, їх генеза, способи отримання і практичного застосування; методологія наукових досліджень.

Міждисциплінарні зв'язки. У викладанні курсу «Основи наукових досліджень» реалізуються міждисциплінарні зв'язки з такими навчальними предметами: «Філософія», «Історія України», «Основи економічної теорії», «Політологія», «Соціологія», «Правознавство», «Основи охорони праці», «Інформаційні технології та сучасні ТЗН», «Психологія» (загальна, вікова та педагогічна), «Історія педагогіки», «Математика» тощо.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. *Мета дисципліни «Основи наукових досліджень».* Матеріал дисципліни сприяє посиленню методологічної спрямованості навчального процесу у вищих закладах освіти, як однієї з основних складових формування у випускників наукового світогляду, що є головною умовою підвищення якості підготовки фахівців.

1.2. **Основні завдання** дисципліни торкаються важливих питань, а саме:

- ✓ цілісного уявлення про науку як про систему знань і методу пізнання;
- ✓ загального аналізу методології та визначення її місця в науковому пізнанні;
- ✓ викладання сутності загальнонаукових і конкретно-наукових методів і принципів дослідження;
- ✓ планування і організація наукового експерименту;
- ✓ обробки результатів наукових спостережень та їх оформлення;
- ✓ роботи з науковою літературою і підготовкою матеріалів до друку, у тому числі й оформлення курсових, дипломних та інших науково-дослідних робіт;
- ✓ інформація про місце відкриттів, винаходів і раціоналізаторських пропозицій у системі вищих закладів освіти України.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути таких компетентностей:

Загальні компетентності.

Інструментальні: здатність до організації та планування, вміння застосовувати базові загальні знання, правильно розмовляти та писати різними комунікативними стилями (неофіційним, офіційним та науковим), вільно застосовувати наукові та хореографічні терміни; вміння працювати з комп'ютерними програмами; здатність розв'язувати проблеми і приймати рішення, здійснювати пошук інформації з різних джерел

Системні: здатність застосовувати знання на практиці, використовувати дослідницькі навички та вміння, проявляти лідерські якості, креативність, самостійність творчого мислення, прагнення до пошуку індивідуального хореографічного стилю, бажання досягти успіху в професійній сфері.

Фахові компетентності.

Загально-професійні (базові)

1. Здатність використовувати базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для здійснення професійної діяльності.

5. Здатність проектувати і проводити науково-дослідницьку та творчо-пошукову роботу.

6. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Та демонструвати такі **результати** навчання:

Уміння. ПРУ 3. Уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ПРУ 6. Уміння самостійно досліджувати наукову проблему в галузі хореографічного мистецтва (фітнес індустрії), писати наукову роботу відповідно до вимог, дискутувати і аргументувати власну позицію

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні відомості про науковий педагогічний експеримент

Тема 1.1. Специфіка наукового пізнання і критерії науковості. Загальнонаукові підходи до педагогічного дослідження

Предмет, завдання, цілі курсу «Основи наукових досліджень». Суть наукового пізнання. Основні етапи розвитку науки. Наука як соціальний інститут. Наукові та науково-педагогічні кадри.

Тема 1.2. Система наукових досліджень в педагогічній практиці

Основні види наукових робіт: реферат, наукова стаття, наукова доповідь, тези доповіді, стендова доповідь, курсова робота, кваліфікаційна робота. Основні види наукових видань встановлені державним стандартом. Поняття про УДК, ББК, ISBN, ISSN та авторський знак.

Змістовий модуль 2. Науковий апарат педагогічного дослідження

Тема 2.1. Категорійний апарат науково-педагогічного дослідження. Загальнонаукові методи науково-педагогічного дослідження

Науковий текст і вимоги до нього. Підготовка та проведення педагогічного дослідження. Система методів і методика педагогічного дослідження.

Тема 2.2. Вивчення інформаційних джерел та аналіз педагогічного досвіду

Правила роботи з літературою та аналіз літературних джерел. Пошук наукової інформації в мережі Internet. Правила оформлення бібліографічного опису у списку джерел.

Змістовий модуль 3. Наукове дослідження дітей шкільного віку

Тема 3.1. – 3.2. Наукове дослідження дітей шкільного віку

Особливості дослідження дітей шкільного віку. Методи визначення готовності дитини до школи.

Діагностика рівня розвитку пізнавальних процесів. Методи вивчення особистості школяра, міжособистісних взаємин учнів.

3. Рекомендована література

3.1. Базова

1. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / Володимир Володимирович Ковальчук. – К. : Слово, 2009. – 240 с.
2. Коробко С. Л. Робота психолога з молодшими школярами :

- метод. посіб. / Світлана Луківна Коробко, Олександр Іванович Коробко. – 2-ге вид. – К. : Літера ЛТД, 2008. – 416 с.
3. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / Ольга Володимирівна Крушельницька. – К. : Кондор, 2009. – 206 с.
 4. Методичні рекомендації до написання курсових робіт з педагогіки для студентів спеціальності 6.010102 «Початкова освіта» / [Барбашова І. А., Голуб О. В., Толкачова А. С., Ярощук Л. Г.] ; за ред. О. І. Попової. – Бердянськ, 2013. – 40 с.
 5. Моргунов В. Ф. Основи психологічної діагностики: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Володимир Федорович Моргун, Іван Геннадійович Тітов. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2009. – 464 с.
 6. Оліяр М. П. Основи педагогічних досліджень (модульно-рейтинговий підхід) : навч.-метод. посіб. [для студ. вищ. пед. навч. закл.] / Оліяр М. П., Русин Г. А., Червінська І. Б. – Івано-Франківськ : НАІР, 2013. – 214 с.
 7. Організація та методологія наукових досліджень : навч. посіб. [для студ., курсантів і ад'юнтів] / за ред. А. Є Конверського. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
 8. Палеха Ю. І. Основи науково-дослідної роботи : навч. посіб. / Ю. І. Палеха, Н. О. Леміш. – К. : Видавництво Ліра-К, 2013. – 336 с.
 9. Пехота О. М. Основи педагогічних досліджень : навч. посіб. / О. М. Пехота, І. П. Єрмакова. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2013. – 287 с.
 10. Поліщук С. А. Методичний довідник з психодіагностики : навч.-метод. посіб. / С. А. Поліщук. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2009. – 442 с.
 11. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Володимир Іванович Романчиков. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 254 с.
 12. Ростовський В. С. Основи наукових досліджень та технічної творчості : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. С. Ростовський, Н. В. Дібрівська. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 96 с.
 13. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підруч. / Василь Миколайович Шейко, Наталя Миколаївна Кушнарєнко. – 6-те вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2008. – 310 с.
 14. Ярощук Л. Г. Основи педагогічних досліджень : навч.-метод.

комплекс / Лілія Григорівна Ярощук. – Бердянськ, 2014. – 224 с.

3.2. Допоміжна

1. Бочелюк В. Й. Методика та організація наукових досліджень з психології : навч. посіб. / В. Й. Бочелюк, В. В. Бочелюк. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
2. Бюлетень Вищої атестаційної комісії України. – К., 2008 – №3. – С. 8 – 13.
3. Бюлетень Вищої атестаційної комісії України. – К., 2007 – № 6. – С. 2 – 17, 20 – 21.
4. Гончарова Н. О. Основи професійної орієнтації / Наталія Олексіївна Гончарова : навч. посіб. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. – 168 с.
5. Колесников О. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Олександр Володимирович Колесников. – 2-ге вид., випр. та доповн. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 144 с.
6. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень : курс лекцій / Ольга Василівна Кустовська. – Тернопіль : Економічна думка, 2005. – 124 с.
7. Соловйов С. М. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Станіслав Миколайович Соловйов. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 176 с.
8. Народна педагогіка : світовий досвід / Уклад. А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – К. : Знання-Прес, 2003. – 134 с.
9. Туріщева Л. В. Увага! Особливі діти / Людмила Василівна Туріщева. – Х. : Основа, 2010. – 128 с.
10. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Галина Степанівна Цехмістрова. – Київ : Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с.
11. Цехмістрова Г. С. Управління в освіті та педагогічна діагностика : навч. посіб. [для студ. вищ. навч.закл.] / Галина Степанівна Цехмістрова, Надія Андріївна Фоменко. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2005. – 280 с.

3.3. Інформаційні ресурси

1. <http://bdpu.org/library.html> - бібліотека БДПУ.
2. Медіатека ІППОМ.
3. www.mon.gov.ua. – веб-сторінка Міністерства освіти і науки України.

4. www.nbuv.gov.ua. – веб-сторінка бібліотеки ім. Вернадського.
5. www.tnpu.edu.ua. – веб-сторінка Тернопільського Національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання: усні опитування, тести.